MANIFESTĂRILE ŞTIINŢIFICE ALE INSTITUTULUI „BUCOVINA" AL ACADEMIEI ROMÂNE DIN 2011

Die wissenschaftlichen Veranstaltungen des „Bukowina"-Instituts der Rumänischen Akademie 2011

(*Zusammenfassung*)•

Die 2009 institutionalisierten Kolloquien des „Bukowina"-Instituts, die sich über die zwei grossen wissenschaftlichen Forschungsprogramme erstrecken – „Die Bukowina. Buch, Kultur, Zivilisation" und „Die Bukowina. Identität, Traditionen, Werten" – und als wichtigste Unterstützungmittel und Ausdrucksformen des inneren wissenschaftlichen Lebens des Instituts betrachtet werden – so der Veranlasser derselben, Vasile I. Schipor, wissenschaftlicher Forscher und Sekretär des Instituts und Redaktionssekretär der Zeitschrift „Analele Bucovinei" – haben einige vorrängige Ziele: – die Förderung der Kultur- und Zivilisationswerten (der Kulturerbe) der Bukowina; – die Entdeckung einiger neuen Verständnis- und Deutungsperspektiven mit Bezug auf den Bukowiner kulturellen Raum und auf das hiesige kulturelle Phenomän; – die Anregung der Konkurrenzfähigkeit/ konkurrenzfähigen Zusammenarbeit zwischen den Forschern, um den Anforderungen der fundamentalen nationalen und europäischen Grenzforschung gewachsen zu werden; – die Anregung, Bildung und Befestigung eines neuen und modernen Bewusstseins bezüglich des Wertes des eigenen Patrimoniums als Bestandteil des europäischen; – das Auftauchen von kulturellen, energetischen, integrativen Modellen auf dem ehemaligen Gebiet der historischen Bukowina. Der weiterliegende Beitrag bezieht sich auf die drei wissenschaftlichen Kolloquien, die vom „Bukowina"-Institut 2011 veranstaltet wurden, und gleichzeitig auf die internationale, jährlich organisierte wissenschaftliche Tagung, wobei kritische Bemerkungen und Vorschläge für die zukünftige Tätigkeit gemacht werden.

Schlüsselwörter und -ausdrücke: die historische Bukowina, internes Seminar, wissenschaftliches Kolloquium, die Förderung der Kultur- und Zivilisationswerten der Bukowina, neue Verständnis- und Deutungsperspektiven des Bukowiner Kulturraumes, konkurrenzfähige Zusammenarbeit, das Auftauchen von kulturellen, energetischen, integrativen Modellen auf dem ehemaligen Gebiet der historischen Bukowina, Institutionen der Moderne.

Colocviul ştiinţific reprezintă principala formă de susţinere şi manifestare a vieţii ştiinţifice din Institutul „Bucovina" al Academiei Române, începând cu anul 2009. Pornind de la o sugestie mai

• Traducere: Ştefăniţa-Mihaela Ungureanu.

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

veche, aparținând academicianului Radu Grigorovici (1911–2008), formulată în 1997, colocviul științific își propune, în viziunea inițiatorului, să transforme în permanență seminarul intern, cel dintâi cadru de formare continuă a cercetătorilor și modalitate fundamentală de stimulare și emancipare a conștiinței instituționale.

Colocviul științific acoperă cele două mari programe de cercetare științifică, „Bucovina. Carte, cultură, civilizație", „Bucovina. Identitate, tradiții, valori", și își propune, în viziunea inițiatorului – cercet. șt. drd. Vasile I. Schipor, secretar științific al instituției și secretar de redacție al periodicului „Analele Bucovinei"–, pe lângă rostul lui fundamental, alte câteva obiective de actualitate: – promovarea valorilor culturii și civilizației (moștenirii culturale) din Bucovina; – descoperirea unor noi perspective de înțelegere a spațiului cultural bucovinean și de interpretare a fenomenului cultural de aici; – stimularea competiției/colaborării competitive între cercetători, în vederea acomodării acestora cu exigențele cercetării fundamentale „de frontieră", la nivel național și european; – stimularea, formarea și consolidarea unei conștiințe noi, moderne privitoare la valoarea propriului patrimoniu, ca parte integrantă a patrimoniului european; – emergența modelelor culturale paideice, energetice, integratoare în spațiul fostei Bucovine istorice.

Cel dintâi colocviu științific, având tema „Bucovina în imagini de epocă", se desfășoară în 7 aprilie 2011, la sediul Institutului „Bucovina", din Rădăuți, începând cu ora 10. Prima parte a colocviului cuprinde prezentarea a trei referate-impuls: – CS III drd. Vasile I. Schipor, *Fotografi și studiouri fotografice din Bucovina (1862–1944)*; – CS III dr. Ovidiu Bâtă, *Bucovina în enciclopedia „Monarhia Austro-Ungară în cuvânt și imagine"*; – CS III dr. Marian Olaru, *Scrierea Istoriei României – dezbateri metodologice. Istorie conceptuală sau istorie politică.* Acestea sunt urmate de filmul documentar *Vizita împăratului Carol I al Austriei la Cernăuți, în 1917*, prezentat de bibliotecar Raluca-Irina Muscă.

Colocviul mai cuprinde o parte consacrată dezbaterii și un semnal editorial consistent. Sunt prezentate aici „Analele Bucovinei", Rădăuți-București, anul XVII, nr. 1 (34), [ianuarie–iunie] 2010, Editura Academiei Române, 354 p. (Ovidiu Bâtă, Vasile I. Schipor) și patru cărți: – Dimitrie Dan, *Armenii ortodocși din Bucovina*, București, Editura Zamca, 2010, 90 p. (Vasile I. Schipor); – Radu Grigorovici, *Profesorul și cursurile sale de optică restituite*, Cuvânt-înainte de Dan H. Constantinescu, Postfață de prof. univ. dr. Athanasie Truția, Craiova, Editura Alma, 2010, 476 p. (Vasile I. Schipor); – Dimitrie Onciul, *Scrieri istorice despre Bucovina și Transilvania și studii lexicografice*, Cuvânt-înainte de academician Radu Grigorovici, Ediție, studiu introductiv, note și comentarii de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Pregătirea pentru tipar a ediției: Vasile I. Schipor, Indice de nume: Rodica Iațencu, București, Editura Academiei Române, Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii" (24), 2010, 280 p. (Vasile I. Schipor); – Al. Bocănețu, *Istoria orașului Cernăuți pe timpul Moldovei*, Studiu introductiv de Ștefan Purici, Notă asupra ediției și Indice de nume: Rodica Iațencu, Cernăuți, Editura Zelena Bukovyna, Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii" (31), 2010, 116 p. (Rodica Iațencu). Responsabilul acestui colocviu este Ovidiu Bâtă.

Cel de al doilea colocviu științific organizat de Institutul „Bucovina" în 2011, intitulat „Bucovina. Microistorii sociale", se desfășoară în 23 iunie la sediul instituției, începând cu ora 10.

Prima parte a colocviului cuprinde prezentarea unor referate: – CS III dr. Ovidiu Bâtă, *Falimentul complexului minier Manz din Bucovina*; – CS dr. Marian Olaru, *Fragmente de jurnal. Albert Kollmann și Bucovina la începutul secolului al XX-lea*; – CS III dr. Rodica Iațencu, *Fotografi din România interbelică. Iosif Berman (1892–1941)*; CS drd. Ștefăniță-Mihaela Ungureanu, *Georg Geib: Gura Humorului – istoria unui mic oraș*; CS III drd. Vasile I. Schipor, *Expoziția de pictură de la Galeriile de Artă din Cernăuți, ianuarie 2011 – un eveniment în viața artistică din Bucovina.* Tot aici, bibliotecara Raluca-Irina Muscă prezintă un *Album Iosif Berman* (PowerPoint).

Referatele sunt urmate de dezbateri, la care participă și câțiva invitați externi. În cadrul acestora, profesorul Traian Rei aduce în discuție exprimarea în limba română astăzi în tot mai bogata producție editori[illegible]eli regretabile ce fac, din păcate, o[illegible]

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

Partea consacrată semnalului editorial aduce în atenția celor interesați câteva apariții, de interes și pentru cercetarea științifică: Ion Crețu, *Tereblecea: un sat la margine de țară*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2010, 344 p. (Vasile I. Schipor); *Bucovina în mărturii de epocă*, Antologie și argument de Liviu Papuc, Iași, Editura Alfa, 2010, 298 p. (Vasile I. Schipor); Leca Morariu, *Opere*, Vol. I, *Istorie și critică literară*, Ediție îngrijită, notă editorială și cuvânt-înainte de Liviu Papuc, Iași, Editura Tipo Moldova, Colecția „Opera omnia", 2011, 800 p. (Vasile I. Schipor); Leca Morariu, *Opere*, Vol. II, *Beletristică*, Ediție îngrijită, notă editorială și prefață de Liviu Papuc, Iași, Editura Tipo Moldova, Colecția „Opera omnia", 2011, 772 p. (Vasile I. Schipor). Responsabilul acestui colocviu este CS dr. Marian Olaru.

Cel de al treilea colocviu științific, intitulat „Activitatea editorială a Institutului «Bucovina». Exigențe, aspirații, dificultăți", se desfășoară în 22 septembrie 2011, la sediului instituției, între orele 10–15,00.

Prima parte a colocviului cuprinde două referate-impuls: – Cercet. șt. drd. Vasile I. Schipor, *Activitatea editorială a Institutului «Bucovina». Exigențe, aspirații, dificultăți*; – Cercet. șt. dr. Ștefan Purici, *Bucovina și Basarabia în dezbaterea istoricilor și analiștilor politici.*

Referatele sunt urmate de o dezbatere tematică: *Activitatea editorială a Institutului „Bucovina". Orientări, probleme, soluții*. Moderatorul acesteia este cercet. șt. drd. Vasile I. Schipor, secretarul științific al Institutului „Bucovina".

Obișnuitul semnal editorial cuprinde, la început, prezentarea ultimului tom tipărit al periodicului științific propriu, „Analele Bucovinei", Rădăuți–București, anul XVII, nr. 2 (35), iulie–decembrie 2010, 342 p. (Ovidiu Bâtă, responsabil de număr, și Vasile I. Schipor, secretar de redacție). Acestuia îi urmează mai multe cărți și periodice apărute în 2010 și 2011: – Victor Iosif, *Cronica școlii din Vicovu de Jos*, Rădăuți, Editura Septentrion, 2011, 384 p. (Ovidiu Bâtă); – *Izvorul. 150 de ani de școală la Bilca*, volum coordonat de Mircea Irimescu, Rădăuți, Editura Septentrion, 2011, 335 p. (Rodica Iațencu); – Anița Nandriș-Cudla, *Aus meinem Leben. 20 Jahre in Sibirien. Ein Schicksal aus der Nordbukowina. Eine wahre Geschichte*. [Din viața mea. 20 de ani în Siberia. Un destin din Bucovina de Nord. O poveste adevărată], Traducere din limba română de Anca Pavel-Mihăilescu, Augsburg, Grupul Media „Universal Grafische Betriebe" S.A. München, 2011, 176 p. Ștefănița-Mihaela Ungureanu); – Nicolae Ciurea-Genuneni, *Un portret în filigran de suflet*. [Traian Cantemir], Râmnicu-Vâlcea, Editura „Almarom", 2011, 602 p. (Elena Pascaniuc); – Ludwig Adolf Staufe, *Basme populare din Bucovina. O colecție inedită*, București, Editura Saeculum I.O., 2010, 352 p. (Elena Pascaniuc); – Mihai Camilar, *Cultură și civilizație tradițională în zona etnografică Humor*, Câmpululng Moldovenesc, [Fundația Culturală] Biblioteca „Miorița", 2011, 396 p. + o hartă etnografică (Vasile I. Schipor); – Victor Prelicz, *Geschichte der Stadt Sereth und ihre Alterthümer. Istoria orașului Siret și antichitățile sale*, Ediție îngrijită de Bogdan-Petru Niculică, Traducere: Ioana Rostoș, Iași, Editura Tipo Moldova, 2011, 132 p. (Vasile I. Schipor); – Eugen Dimitriu, *Lumini bucovinene*, Vol. I–II, Suceava Editura Mușatinii, Colecția „Mircea Streinul", 2011, 474 + 382 p.; – „Glasul Bucovinei", revistă trimestrială de istorie și cultură, Cernăuți–București, anul XVII, nr. 2 (66), aprilie–iunie 2010, 148 p. (Vasile I. Schipor); – „«Țara Fagilor». Almanah cultural-literar al românilor nord-bucovineni", XIX, Cernăuți–Târgu-Mureș, Societatea Culturală „Arboroasa"–Editura Nico, 2010, 332 p. (Vasile I. Schipor).

Partea a patra a colocviului cuprinde mai multe proiecții cu subiect Bucovina: – *Art Nouveau*, pps; – *Art Nouveau. Cernăuți*, Slide Show; – *Vama, inima Bucovinei*, Slide Show, prezentate de Raluca-Irina Muscă și Vasile I. Schipor. Responsabilul acestui colocviu, gândit ca formă de colaborare modernă, nepolitizată cu Universitatea Liberă a Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, este Vasile I. Schipor.

Din perspectiva obiectivelor asumate în 2009, tema colocviului nostru din trimestrul al III-lea 2011, „Activitatea editorială a Institutului «Bucovina» al Academiei Române. Exigențe, aspirații, dificultăți", are o importanță cardinală, deoarece privește pregătirea pentru tipar a periodicului propriu, „Analele Bucovinei", fondat în 1994, și, deopotrivă, pregătirea pentru tipar a lucrărilor cuprinse în Cole 996. În referatul nostru prezentat *ita*, așa cum sunt

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

acestea prezentate în orice dicționar al limbii române contemporane: 1) a stabili, pe baza unei cercetări amănunțite, un text în vederea publicării lui (cu adnotații critice și explicative); a îngriji apariția unei opere și 2) a efectua lucrările de răspândire a unei cărți sau a unei publicații, mai puțin de tipărire a acestora.

Activitatea editorială a Institutului „Bucovina" al Academiei Române privește, în primul rând, pregătirea materialelor (articole, studii, recenzii, cronici, documente etc.) în vederea publicării acestora în „Analele Bucovinei", periodic științific cu un program și format adoptate, cu unele excepții, încă de la apariție.

Programul periodicului „Analele Bucovinei" este formulat în articolul-program, intitulat *Argument*, semnat de academicianul Gheorghe Platon (vezi în „Analele Bucovinei", Rădăuți–București, anul I, nr. 1, ianuarie–iunie 1994, p. 5–6). Ca document al epocii care l-a produs și al unei generații însuflețite, la începutul anilor 1990, de „mari idei", acesta surprinde importanța proiectului patronat de Academia Română–Filiala Iași, din perspectiva integratoare a istoriei naționale: „Când o parte a națiunii se află în suferință, întregul organism național se resimte dureros. Sabia care se clatină asupra acestei părți amenință, în măsură egală, întreaga națiune în existența sa materială și spirituală.

Aspirațiilor spre reîntregire și eforturilor politice pentru a le realiza trebuie să li se adauge datoria morală de a cultiva și a întreține conștiința întregului național. «Unirea în cugete și în simțiri» – chiar și în noile condiții ale istoriei – a rămas, trebuie să rămână, preludiul necesar al actului politic.

Istoria națională a românilor se cuvine să cuprindă, firesc este, istoria vremurilor în care cele două provincii, părți din trupul țării, s-au aflat sub stăpânire străină. Reconstituirea acestei istorii (adevărata istorie a rezistenței naționale) este un imperativ al vremurilor noastre, trebuitor păstrării încrederii în valorile naționale și în destinul nostru istoric.

Împrejurări politice proprii au imprimat vieții românești și mișcării naționale din Basarabia și Bucovina căi deosebite, modalități de expresie care nu coincid. Țara, națiunea, este datoare să urmărească, să sprijine, să încurajeze și să dirijeze, chiar, această mișcare; fără să lezeze interesele cuiva, mișcarea națională a românilor afirmă și promovează valorile libertății și ale democrației, în numele cărora se realizează ordinea politică a lumii de astăzi. [...].

«Analele Bucovinei» – al cărui prim număr este acesta – pe linia prestigioaselor publicații care au precedat-o, își propune să fie un instrument pentru împlinirea nobilelor obiective ale promovării și răspândirii culturii naționale; să reprezinte o alternativă românească autorizată în dialogul, demult deschis, privind istoria și cultura Bucovinei. Se va înscrie în acest dialog cu prestigiul instituției care o patronează și cu autoritatea numelor care vor semna în paginile sale.

Sanctuar al Moldovei, cuprinzând ctitoria descălecătorilor, mormântul marelui Ștefan, cetatea de scaun a Țării și ctitoriile vo[i]evodale care mărturisesc geniul creator al poporului, Bucovina poartă în ea sufletul românesc dintotdeauna. «Analele Bucovinei» se vor strădui să dea expresie acestui suflet, ridicând conștiințele noastre, ale tuturora, la nivelul unor mari idei".

Timp de cinsprezece ani, editorialul semnat, la început de drum, de către academicianul Gheorghe Platon este singurul document programatic al Centrului pentru Studierea Problemelor Bucovinei și al „Analelor Bucovinei". În 2009, prin editorialul *Considerații privitoare la cercetarea istoriei Bucovinei în spațiul românesc*, Mihai-Ștefan Ceaușu formulează câteva „posibile direcții de cercetare", privite din „perspectiva activității Institutului «Bucovina» și a publicațiilor editate sub egida sa, într-un moment în care chestiunea acomodării din mers a propriului proiect științific se impune ca o necesitate" (vezi în „Analele Bucovinei", tomul XVI, nr. 2 (33), iulie–decembrie 2009, p. 363. Integral, editorialul se află aici la paginile 363–368).

Cu modificări în colegiul de redacție, îmbunătățiri de structură și un număr variabil de pagini, „Analele Bucovinei" se ocupă în cei optsprezece ani de apariție neîntreruptă de problemele Bucovinei istorice sub toate aspectele: viață politică, literară, culturală și artistică, istorie, demografie, toponimie, onomastică, statistică, etnografie și folclor, științe naturale. Număr de număr, este rezervat un spațiu larg evocării personalităților bucovinene, cărților și revistelor din provincie, manifestărilor diverse ce au ca temă Bucovina, atât în țară cât și peste hotare. Prin caracterul enciclopedic și prin aria de cercetare, „Anale[illegible]e ale Academiei Române cât și în[illegible]zi. Nu trebuie să

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

uităm, de asemenea, nici faptul că „Analele Bucovinei", periodic cu apariție semestrială, abordează, prin structura sa, domeniile vizate prin proiectul *Enciclopedia Generală a Bucovinei*, publicând, cu prioritate, lucrări cu caracter monografic, la nivelul exigențelor publicisticii științifice academice contemporane și fără a neglija orizontul de așteptare al utilizatorilor din Bucovina și originari de aici, provincie privită, programatic, în întregul ei istoric.

De-a lungul celor optsprezece ani de apariție, în paginile periodicului „Analele Bucovinei", alături de întemeietori și mentori, publică cercetători, profesori, învățători, preoți, muzeografi, arhiviști din multe localități ale Bucovinei și din țară, de la Cernăuți și din Basarabia, din Occident. Prin oferta sa, „Analele Bucovinei" se adresează nu numai specialiștilor, ci și unui public mai larg, furnizându-i elemente (date, informații, modele de interpretare) necesare în construirea propriei strategii de cunoaștere, precum și repere în deprinderea științei de a înțelege prezentul și de a-și construi viitorul. Periodicul „Analele Bucovinei" tipărește pe coperta I imaginea unei biserici din Bucovina, promovând și în acest fel, număr de număr, valorile inestimabile ale patrimoniului cultural bucovinean, unele incluse în lista patrimoniului cultural mondial.

Obiectivele activității de elaborare și editare a periodicului „Analele Bucovinei", „un instrument pentru împlinirea nobilelor obiective ale promovării și răspândirii culturii naționale" și „o alternativă românească autorizată în dialogul, demult deschis, privind istoria și cultura Bucovinei", sunt, din păcate, ignorate în reținerea, promovarea și pregătirea pentru tipar a unor lucrări, semnate mai ales de autori locali. Corelativ, în reținerea, promovarea și pregătirea pentru tipar a unor lucrări sunt ignorate înseși obiectivele instituției, care, ca unitate a Academiei Române în Bucovina, este chemată „să adune toate forțele din zonă, să determine un dialog cu istoricii de la Cernăuți și Augsburg", să promoveze valorile culturii și civilizației de aici, respectând adevărul, prin cercetări fundamentale, concepute într-o viziune nouă, modernă. Cel dintâi obiect de activitate al instituției, stabilit prin legea de funcționare, în 1993, „elaborarea studiilor românești contemporane, de interes național, asupra istoriei și culturii Bucovinei", este frecvent nesocotit, făcându-se loc unor materiale semnate de autori care ignoră constant bogata tradiție a „localismului creator", cerințele elementare ale unei cercetări științifice (temeinicia documentării, atitudinea critică față de izvoare, profunzimea analizei, deschiderea față de inedit, nou și inovație, amplitudinea perspectivei în interpretarea faptelor, deschiderea față de emanciparea discursului istoriografic propriu etc.), ale limbii române și ale stilului științific. Tot aici, dintre problemele constante ale activității editoriale menționăm: glorioasa carieră a greșelilor de tot felul, precaritatea sentimentului de răspundere/responsabilitate pentru cuvântul tipărit/exprimarea scrisă al (a) unor cercetători, inaderența la exigențele impuse de competiția academică de anvergură și la nevoia „acomodării" cu noul statut, acela de „institut național", obținut în 2007. Problemele Institutului, menționate în 2007, „de a căror corectă rezolvare depinde, în bună măsură, viitorul [unui] proiect românesc privind Bucovina", își păstrează actualitatea. „Reabilitarea condiției esențiale a cercetării", „formarea de cercetători valoroși, cu inițiativă, harnici, generoși, cu responsabilitate, deschiși cooperării, receptivi, dornici să acceadă la standarde competitive și la bucuria descoperirii de noi orizonturi de înțelegere și abordare în cercetarea științifică", orientarea instituției spre devenirea sa ca „loc în care să fie adunate, cu înțelepciune, toate forțele creatoare ale provinciei, toți bucovinenii risipiți în țară și în lume, toți cei care pot crea și promova valori" rămân, din păcate, doar aspirații firave, ocazionale, sufocate repede de revărsările provincialismului și ale „micilor interese" (sinecurii).

Probleme asemănătoare intervin și în activitatea de pregătire pentru tipar a lucrărilor din Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii", fondată în 1996, în cadrul căreia apar până acum 33 de lucrări: sinteze, monografii, documente, precum și ediții noi ale unor contribuții valoroase privind Bucovina istorică. Primele două cărți apar în cadrul programului național prioritar de editare a unor lucrări fundamentale. În ordine cronologică, lucrările tipărite în cadrul colecției sunt:

1) Nicolai Grămadă, *Toponimia minoră a Bucovinei*, vol. I–II, Îngrijirea ediției, studiul introductiv, bibliografia, notele și indicele: Ion Popescu-Sireteanu; Introducere: D. Vatamaniuc, București, Editura Anima, 1996;

2) *Bucovina în primele descrieri geografice, istorice, economice și demografice*, Ediție bilingvă îngrijită [illegible]rovici; Prefață de D. Vatamaniuc, [illegible]

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

3) Ştefan Purici, *Mişcarea naţională românească în Bucovina între anii 1775–1861*, Cuvânt-înainte de Mihai Iacobescu, Suceava, Editura Hurmuzachi, 1998;

4) Mircea Pahomi, *Biserici şi schituri ortodoxe româneşti din Ţinutul Cernăuţi. Din istoria Bisericii Ortodoxe Române în nordul Bucovinei. Episcopia de Rădăuţi*, Suceava, Editura Hurmuzachi, 1998;

5) Constantin Morariu, *Cursul vieţii mele. Memorii*, Ediţie îngrijită, prefaţă, microbiografii, glosar şi note: prof. univ. dr. Mihai Iacobescu, Suceava, Editura Hurmuzachi, 1998;

6) Mircea A. Diaconu, *Mişcarea „Iconar". Literatură şi politică în Bucovina anilor '30*, Iaşi, Editura Timpul, 1999;

7) *Bucovina în prima descriere fizico-politică. Călătorie în Carpaţii Dacici (1788–1789)*, Ediţie bilingvă îngrijită, cu introduceri, postfeţe, note şi comentarii de acad. Radu Grigorovici; Prefaţă de D. Vatamaniuc, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2002;

8) *Procese politice, sociale, culturale şi economice în Bucovina, 1861–1918. Aspecte edificatoare pentru o Europă unită?* Materialele Conferinţei Ştiinţifice Internaţionale Rădăuţi, 20–22 septembrie 2000, Suceava, Editura Universităţii, 2002;

9) Marian Olaru, *Mişcarea naţională a românilor din Bucovina la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea*, Cuvânt-înainte de acad. Gheorghe Platon, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2002;

10) Valerian I. Procopciuc, *Sucevi̧a – sat al Obcinilor Bucovinei şi gropniţă a Movileştilor*, Cuvânt-înainte de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Cuvânt de încheiere: Vasile I. Schipor, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2003;

11) Petru Bejinariu (coord.), *Familia Isopescu în mişcarea naţională din Bucovina*, Cuvânt-înainte de prof. univ. dr. D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2004;

12) Petru Bejinariu, *Eugen Botezat şi şcoala de biologie de la Cernăuţi*, Cuvânt-înainte de prof. univ. dr. Constantin Toma, m.c. al Academiei Române, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2005;

13) Teodor Balan, *Istoria teatrului românesc în Bucovina istorică*, Ediţie după manuscrise de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005;

14) Daniel Hrenciuc, *Continuitate şi schimbare. Integrarea minorităţilor naţionale din Bucovina istorică în Regatul României Mari (1918–1940)*, vol. I, *Perspectiva naţional-liberală (1918–1928)*, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2005;

15) Elena Olaru, Marian Olaru (coordonatori), *Colegiul Tehnic Rădăuţi. Studiu monografic*, Cu o postfaţă de Vasile I. Schipor, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2005;

16) Teodor Balan, *Documente bucovinene*, vol. VII–IX, Ediţie îngrijită, note şi comentarii de prof. univ. dr. Ioan Caproşu, Indici de nume şi de materii de Arcadie Bodale, Prefaţă de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Postfaţă de prof. univ. dr. Pavel Ţugui, Iaşi, Editura Taida, 2005–2006;

17) *Bucovineni împotriva comunismului: fraţii Vasile şi George Motrescu*, Ediţie îngrijită, note şi comentarii de Marian Olaru, Prefaţă D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Postfaţă de Vasile I. Schipor, Indice de nume de Rodica Iaţencu, Suceava, Editura Universităţii [„Ştefan cel Mare"], 2006;

18) *Claudiu Isopescu, mesager al spiritualităţii româneşti în Italia*, I. *Corespondenţă (1926–1942)*, Ediţie, prefaţă şi studiu introductiv de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Notă asupra ediţiei de Elena Pascaniuc, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2006;

19) Acad. Radu Grigorovici, *Bucovina între milenii. Studii şi documente*, Cuvânt-înainte: D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Ediţie îngrijită de Rodica Marchidan şi Rodica Iaţencu, Cuvânt înainte: D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Bucureşti, Indice de nume de Rodica Iaţencu, Editura Academiei Române, 2006;

20) D. Vatamaniuc, *Bucovina între Occident şi Orient. Studii şi documente*, Cuvânt-înainte de acad. Ştefan Ştefănescu, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2006;

21) Teodor Balan, *Die Geschichte des deutschen Theaters in der Bukowina 1825–1877/Istoria teatrului german în Bucovina 1825–1877*, Editată după manuscrise de către D. Vatamaniuc, membru de onoare al Acader[illegible] Bucureşti, Editura Anima, 2007;

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

22) Vasile I. Schipor, *Bucovina istorică. Studii şi documente*, Cuvânt-înainte de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2007;

23) Teodor Balan, *Lupta pentru Tricolor. Un capitol din istoria politică a Bucovinei, 1898–1904*, Ediţie îngrijită, note, comentarii şi cronologie de Marian Olaru, Cuvânt-înainte de prof. univ. dr. Pavel Ţugui, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2007;

24) Dimitrie Onciul, *Scrieri despre Bucovina şi Transilvania şi studii lexicografice*, Cuvânt-înainte de academician Radu Grigorovici, Ediţie, studiu introductiv, note şi comentarii de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2010;

25) Petru Bejinariu, *Constantin N. Hurmuzachi – om de ştiinţă şi om politic*, Prefaţă de prof. univ. dr. Constantin Toma, m.c. al Academiei Române, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2007;

26) Filimon Rusu, *Amintiri. Oameni şi locuri din Ţara Fagilor*, Cuvânt-înainte de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Ediţie îngrijită: studiu introductiv, note, comentarii şi tabel cronologic de Vasile I. Schipor, indice de nume de Rodica Iaţencu, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2009;

27) Petru Bejinariu (coordonator), *Ion T. Tarnavschi – biolog, întemeietorul şcolii de palinologie*, Cuvânt-înainte de Constantin Toma, m.c. al Academiei Române, Suceava, Editura Universităţii [„Ştefan cel Mare"], 2009;

28) Constantin Hrehor, *Silvestru Morariu Andrievici*, Cuvânt-înainte de prof. univ. dr. Mihai Iacobescu, Iaşi, Editura Timpul, 2009;

29) Dan Camer, *Mazilii şi răzeşii din Bucovina*, Studiu istoric şi statistic elaborat pe baza materialelor recensămintelor moldoveneşti din anii 1772–1773 şi 1774, Cuvânt-înainte de Vasile I. Schipor, Buzău, Editura Omega, 2009;

30) Ilie Dugan-Opaiţ, *Familia Dugan din Cireş-Opaiţeni*, Ediţie îngrijită: Studiu introductiv, notă asupra ediţiei, comentarii, glosar, postfaţă, anexe şi album: Vasile I. Schipor, Indice de nume: Rodica Iaţencu, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2009;

31) Alexandru Bocăneţu, *Istoria oraşului Cernăuţi pe timpul Moldovei*, Studiu introductiv: prof. univ. dr. Ştefan Purici, Notă asupra ediţiei şi indice de nume: Rodica Iaţencu, Cernăuţi, Editura Zelena Bukovyna, 2010;

32) Tudor Nandriş, *Jurnal de campanie. 1939–1945*, Cuvânt-înainte de Ştefan Purici, prof. dr. al Universităţii „Ştefan cel Mare" din Suceava, Ediţie îngrijită, studiu introductiv, note de Iulia Brânză. Indice de nume de Rodica Iaţencu, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2010;

33) Dimitrie Vatamaniuc, Constantin Hrehor, *Convorbiri sub scara cu îngeri*, Cuvânt-înainte: acad. Eugen Simion, Iaşi, Editura Timpul, 2010.

Alte câteva lucrări sunt tipărite sub egida instituţiei sau sunt editate de către cercetătorii săi: 1) Mihai Iacobescu, *Din istoria Bucovinei, vol. I (1774–1862). De la administraţia militară la autonomia provincială*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1993; 2) Dragoş Cusiac, *Zona etnografică Siret*, Suceava, Grupul Editorial „Ion Grămadă", 2002; 3) Sorin Trelea, *Avifauna Depresiunii Rădăuţi*, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, Colecţia „Publicaţiile Societăţii Ornitologice Române" (17), 2002; 4) Vasile Adăscăliţei, *Românitatea de Sus. Repere etnologice,* Ediţie îngrijită, Prefaţă Vasile I. Schipor, Postfaţă Victor Iosif, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2004; 5) Mihai Horodnic, *Izvorul Primăverii,* Ediţie îngrijită, Prefaţă Luca Bejenaru, Notă asupra ediţiei, aprecieri critice, cronologie, bibliografie şi anexe Vasile I. Schipor, Indice de nume Elena Cristuş-Pascaniuc, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2004; 6) Ilie Dugan-Opaiţ, *Date pentru monografia comunei Cireş-Opaiţeni*, Ediţie îngrijită. Studiu introductiv, notă asupra ediţiei, comentarii şi glosar: Vasile I. Schipor, Indice de nume: Rodica Iaţencu, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2008; 7) Pantelimon Socaciu, *Arboroasa. File din cronica vieţii studenţeşti cernăuţene*, Ediţie îngrijită, studiu introductiv, indice de nume de Olaru Marian, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2009.

Şi alte probleme ne reţin atenţia de-a lungul celor optsprezece ani de activitate editorială. În perioada 1996–2002, cărţile din Colecţia „Enciclopedia Bucovinei în studii şi monografii" sunt pregătite pentru tipar de autori (2, 3, 6) şi de către un redactor extern, selectat pe criterii oculte, care tipăreşte şi difu[illegible]ivelul academic. Cercetătorii insti[illegible]ilor din colecţia

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

proprie abia din 2002, an în care se tipăreşte volumul cu numărul 7. Cu acest an, graţie iniţiativei academicianului Radu Grigorovici, începe un proces anevoios de editare a lucrărilor din colecţia proprie în cadrul Centrului pentru Studierea Problemelor Bucovinei şi de extindere a proiectului, urmărindu-se, cu destule incoerenţe, însă, atragerea fiecărui cercetător în activitatea editorială de carte şi chiar apropierea de proiectul de lucru în echipă, cum este cazul lucrărilor tipărite sub numerele 17, 19, 20, 26, 30. În acest domeniu, nu sunt respectate întotdeauna drepturile de proprietate intelectuală şi datele comunicate de instituţie prin caseta tehnică a exemplarului 1 manuscris (redactor, procesare computerizată, facsimilare, revizie etc.). Este aici cazul lucrărilor cu numerele 13 (Teodor Balan, *Istoria teatrului românesc în Bucovina istorică*, Ediţie după manuscrise de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005) şi 20 (D. Vatamaniuc, *Bucovina între Occident şi Orient. Studii şi documente*, Cuvânt-înainte de acad. Ştefan Ştefănescu, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2006). La ultima dintre acestea, aflăm numele editorilor doar dintr-o notă de picior, introdusă în editură la p. 17. La fel se întâmplă la lucrarea tipărită sub numărul 24, Dimitrie Onciul, *Scrieri despre Bucovina şi Transilvania şi studii lexicografice*, Cuvânt-înainte de academician Radu Grigorovici, Ediţie, studiu introductiv, note şi comentarii de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2010. Aici, numele celui care a pregătit ediţia pentru tipar este menţionat abia la pagina 24, dar nu se face nicăieri menţionarea celui care a realizat cele peste 90 de facsimile, aşa cum s-a procedat, la Rădăuţi, în caseta tipografică fiind introduse, în editură, alte nume. În cazul lucrării de sub numărul 18, *Claudiu Isopescu, mesager al spiritualităţii româneşti în Italia*, I. *Corespondenţă (1926–1942)*, Ediţie, prefaţă şi studiu introductiv de D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Notă asupra ediţiei de Elena Pascaniuc, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2006, în caseta CIP a Bibliotecii Naţionale a României este menţionată, ca editor, Elena Pascaniuc, dar pe pagina de gardă/coperta interioară menţionarea sa se face doar pentru nota asupra ediţiei, în discordanţă cu contribuţia reală în pregătirea lucrării pentru tipar. Şi în caseta tehnică de aici figurează alte nume, care nu au avut nicio contribuţie în pregătirea cărţii pentru tipar, la Rădăuţi.

Dar problema cea mai gravă dintre toate, izvorâtă, inexplicabil, pentru noi, din lipsa de respect pentru reguli elementare din viaţa ştiinţifică academică şi pentru proceduri, obligatorii şi nu facultative într-un institut de cercetare al Academiei Române, o reprezintă ediţiile-pirat ce se tipăresc sub egida Institutului „Bucovina". Mai multe lucrări, cum este cazul celei de sub numărul 11 (Petru Bejinariu (coord.), *Familia Isopescu în mişcarea naţională din Bucovina*, Cuvânt-înainte de prof. univ. dr. D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, Rădăuţi, Editura Septentrion, 2004), dar şi al altor trei, de dată mai recentă, toate purtând numărul 34, apar sub sigla Academiei Române şi a Institutului „Bucovina", în mod insidios/fraudulos, fără aprobarea instituţiei, care se obţine prin derularea procedurii instituţionalizate (ofertă, prezentarea lucrării, referate ştiinţifice de specialitate, în care să fie recomandată tipărirea, CV-ul autorului) şi fără avizul consiliului ştiinţific.

Pentru a veni în sprijinul cercetătorilor, de-a lungul celor optsprezece ani de activitate editorială se fac, treptat, achiziţii de instrumente de lucru: dicţionare diverse, explicative, etimologice, de sinonime şi neologisme, ortografice, ortoepice şi de punctuaţie, bilingve, tematice (precum *Dicţionarul general al literaturii române*, vol. I–VI, 2004–2009), istorii, antologii, bibliografii etc., fapt ce se răsfrânge benefic asupra activităţii editoriale a Institutului. Tot aici trebuie menţionate şi donaţiile, de acest fel, cum este cazul celei venite din partea Dr. Ortfried Kotzian, din Germania, *Brockhaus-Enzyklopädie*, Ediţia a XIX-a, vol. 1–25, 1986–1994 (2011).

Şi difuzarea tipăriturilor Institutului „Bucovina" înregistrează o oarecare îmbunătăţire. Greu, după 2007, „Analele Bucovinei" sunt trimise beneficiarilor interni şi externi, în limita tirajelor stabilite periodic, tot mai mici însă de la un an la altul. Aici se înregistrează întârzieri de peste un an la expediţie, iar numărul de publicaţii primite este mult mai mic decât cel al expediţiilor. În bugetul Institutului nu sunt prevăzute şi cheltuielile de expediţie a „Analelor Bucovinei". Pentru „responsabilii de număr" de la tomurile „Analelor Bucovinei" este deocamdată mai greu de înţeles faptul că activitatea editorială cuprinde şi lucrările de răspândire a publicaţiei, în cadrele mai largi ale preocupărilor ins[illegible]varea în ierarhia competenţei prof[illegible]

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

Importanța colocviului în viața științifică a Institutului „Bucovina" este de netăgăduit, cu atât mai mult cu cât: – această încă firavă construcție se află într-o obscură localitate de provincie, lipsită de viață și tradiție academică, sortită unui destin marginal prin voia multor factori ce acționează arbitrar, uneori și discreționar, confruntându-se cu o precaritate îngrijorătoare a surselor și resurselor; – Institutul „Bucovina" nu are dreptul de a conduce doctorate și niciun cercetător de-al său nu este cuprins în vreo formă de perfecționare post-doctorală; – în Institutul „Bucovina" nu există interes pentru participarea la mari manifestări, naționale și internaționale, organizate în provincie sau/și dincolo de hotarele ei; – la Rădăuți, până și înscrierea, cu o contribuție oarecare – referat, co-referat, recenzie etc. – în programul colocviilor trimestriale proprii reprezintă pentru unii cercetători o povară ori o problemă minoră.

În formatul gândit de noi, colocviile Institutului „Bucovina" al Academiei Române ar putea acoperi un registru larg de probleme. Neinteresate, în niciun fel, de imagine în spațiul de consum al micului târg provincial, colocviile noastre ar putea deveni, totuși, un cadru elevat în care se dezbat, *sine ira et studio*, problemele adevărate ale instituției, exclusiv din dorința creșterii prestigiului acesteia.

În zilele de 10 și 11 noiembrie 2011, Institutul „Bucovina" al Academiei Române organizează Conferința științifică internațională „Bucovina și bucovinenii în secolul al XIX-lea. Tradiționalism și modernitate". Reuniunea reprezintă, în același timp, cea de a XIX-a sesiune anuală de referate și comunicări științifice a instituției, închinată centenarului nașterii academicianului Radu Grigorovici sub auspiciile unui motto generos, preluat din opera savantului bucovinean închinată provinciei sale natale: „Am găsit în examinarea critică a trecutului Bucovinei și în întâlnirile frecvente cu frumusețile și oamenii ei o satisfacție în care se sintetizează cele două laturi, cea rațională și cea emotivă ale omului ce sunt, care mă subjugă complet. Gândul că această contribuție la cunoașterea adevărului despre trecutul Bucovinei ar putea ajuta câtuși de puțin la supraviețuirea virtuților acestei regiuni născute din valurile Istoriei, mă face să sper că nu irosesc anii care mi-au fost dăruiți" (1996).

Joi, 10 noiembrie, începând cu ora 10,00, în Sala de Conferințe de la Gerald's Hotel, Rădăuți are loc deschiderea oficială a lucrărilor conferinței, urmată de vernisarea Expoziției „Mărturii documentare privind stabilimentele balneoclimaterice ale Bucovinei". Inițiator de proiect și prezentare: Simona Palagheanu, șef serviciu la SJSAN. În aceeași zi, începând cu orele 11,000, într-o secțiune distinctă a reuniunii, sunt prezentate comunicările: D. Vatamaniuc, membru de onoare al Academiei Române, *Academicianul Radu Grigorovici – de la fizică la istoria Bucovinei*; dr. Ortfried Kotzian, director HDO, München, Germania, *Radu Grigorovici (1911–2008) – Ein Leben für die Bukowina* [O viață pentru Bucovina]; Manfred Rehbinder, director științific al Institutului European de Psihologia Dreptului, Zürich, Elveția, *Radu Grigorovici – un învățat cu rădăcini în Bucovina*; dr. Nadia-Ruxandra Mezincescu, secretar științific, Secția de științe fizice a Academiei Române, *Academicianul Radu Grigorovici – o pildă de înțelepciune și curaj*; Natalia Masijan, Arhivele Statului, Cernăuți, Ucraina, *Die Spuren der hervorragenden Persönlichkeit von Georg Grigorovici in den Beständen des Czernowitzer Staatsarchives* [Mărturii ale personalității remarcabile a lui George Grigorovici în fondurile Arhivei de Stat din Cernăuți]; dr. Rodica Marchidan, București, *Documente privitoare la Bucovina cercetate de fizicianul Radu Grigorovici*; dr. Andrei Devenyi, Institutul Național pentru Fizica Materialelor, București, *Moștenirea lăsată de Magistrul meu Radu Grigorovici*; CS I dr. Mihai Popescu, Centrul de Studii Avansate în Fizică al Academiei Române, *Radu Grigorovici: Omul*; CS III drd. Vasile I. Schipor, secretar științific al Institutului „Bucovina" al Academiei Române, Rădăuți, *Academicianul Radu Grigorovici și cercetarea științifică din Bucovina după 1989*; CS III dr. Rodica Iațencu, Institutul „Bucovina", Rădăuți, *Contribuții ale academicianului Radu Grigorovici privind cunoașterea istoriei Bucovinei*; prof. Petru Bejinariu, Rădăuți, *Implicarea fizicianului român Radu Grigorovici în viața cultural-științifică a Bucovinei*; Dumitru Teodorescu, director al cotidianului „Crai nou", Suceava, *Academicianul Radu Grigorovici*. Susținerea comunicărilor este urmată de prezentarea unui proiect inedit, *Czernowitz Art Gallery. In piam memoriam acad. Radu Grigorovici* (Vasile I. Schipor), de vernisarea Expoziției „Dezvoltarea edilitară în Bucovina la s[illegible]ători de proiect și prezentare: Clau[illegible]

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

În după-amiaza aceleiași zile, susțin comunicări: dr. Ștefan Purici, Institutul „Bucovina", Rădăuți, *Autonomia ținutului în discursul și acțiunea politică a românilor bucovineni (până la 1861)*; Otto Hallabrin, director executiv la Bukowina-Institut din Augsburg, Germania, *Die Administration der Bukowina während ihrer Selbständigkeit* [Administrația Bucovinei în perioada autonomiei]; CS I dr. Mihai-Ștefan Ceaușu, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol" Iași, *Raporturi politice dintre naționalitățile din Bucovina în ultimul deceniu al secolului al XIX-lea*; conf. univ. dr. Florin Pintescu, Universitatea „Ștefan cel Mare" Suceava, *Particularitățile mișcării politice a românilor bucovineni la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*; dr. Ilie Luceac, Cernăuți, Ucraina, *Rolul familiei Hurmuzaki în procesul de modernizare al societății românești din Bucovina secolului al XIX-lea*; lector dr. Harieta Mareci-Sabol, Universitatea „Ștefan cel Mare" Suceava, *Imaginând copilăria. Inocența vârstei captată în fotografii și ilustrate poștale*; drd. Ligia-Maria Fodor, consilier, ANIS București, *Rolul școlilor reale în formarea tinerilor din Bucovina habsburgică*; CS I dr. Cătălin Turliuc, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol" Iași, *Naționalism și minorități în România interbelică*; dr. Ion Mareș, Complexul Muzeal „Bucovina", Suceava, *Datarea Bisericii „Sfântul Nicolae" din Suceava*; dr. Liviu Papuc, șef de serviciu B.C.U. „Mihai Eminescu" Iași, *Un militant căzut în uitare: Dr. Emilian Slușanschi – 95 de ani de la moarte.*

Prima zi a lucrărilor conferinței se încheie cu un semnal editorial și dezbateri.

Vineri, 11 noiembrie 2011, lucrările conferinței continuă cu prezentarea comunicărilor: dr. Constantin Ungureanu, Institutul de Istorie al Academiei de Științe al Republicii Moldova, Călin Pantea, Oradea, *Recensămintele populației Bucovinei din anii 1880–1910, 1930*; CS drd. Ștefănița-Mihaela Ungureanu, Institutul „Bucovina", Rădăuți, *Considerații privind evoluția presei în monarhia habsburgică (1848–1868)*; Mircea Irimescu, președinte al Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, *Nașterea unei forme de apărare comunitară: Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina*; CS Elena Pascaniuc, Institutul „Bucovina", Rădăuți, *Valorificarea culturii populare din Bucovina în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Repere, personalități, metode*; etnograf Mihai Camilar, Gura Humorului, *Preotul Simeon Cobilanschi (1842–1910), un luminător al țărănimii bucovinene*; CS Luzian Geier, Bukowina-Institut Augsburg, Germania, *Un gravor și designer din Bucovina: rudele sale din Vest și Est. În memoria artistului plastic profesor Hubert Woyty-Wimmer, născut în urmă cu 110 ani la Rădăuți*; dr. Doina Iavni, arhivist, SJSAN, *Nicolai Grămadă (1892–1961). Contribuții biografice*; CS III drd. Vasile I. Schipor, Institutul „Bucovina", Rădăuți, *Viață, societate și tradiție intelectuală în Bucovina la mijlocul secolului al XIX-lea* (I); CS dr. Marian Olaru, Institutul „Bucovina", Rădăuți, *Literatură, identitate națională și cenzură în Bucovina. Studiu de caz*; CS III dr. Ovidiu Bâtă, Institutul „Bucovina", Rădăuți, *Bucovina și bucovinenii în cuvânt și imagine la sfârșitul secolului al XIX-lea.*

Și comunicările prezentate în cea de a doua zi sunt urmate de un semnal editorial și concluzii. Sponsori ai manifestării sunt: Gerald's Hotel, Rădăuți; Magic Advertising SRL, Rădăuți; SC „Urianus" SRL, Rădăuți; Societatea Anonimă Română, iar instituție parteneră în organizarea workshop-ului consacrat centenarului nașterii academicianului Radu Grigorovici, Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina.

Pentru tema în discuție, de importanță sunt observațiile critice referitoare la manifestările științifice organizate de Institutul „Bucovina" al Academiei Române în 2011, precum și propunerile făcute mai ales de către participanții la sesiunea din 10–11 noiembrie. Le consemnăm, în cele ce urmează, având convingerea că rostul colocviilor, simpozioanelor, conferințelor și congreselor în viața științifică a Institutului este unul fundamental: – organizarea workshop-urilor (înțelese ca „school-seminar") dintr-o perspectivă academică, în filosofia căreia rolul chairman-ului și a vice-chairman-ului să fie integrat într-o pedagogie de succes a Institutului, privit exclusiv ca instituție a modernității; – alocarea unui spațiu mai mare dezbaterii științifice, prin cultivarea, în mod sistematic, a spiritului critic, prin stimularea gândirii critice în cercetarea istoriografică și emanciparea continuă a discursului istoriografic; – organizarea unei secțiuni speciale pentru comunicarea concluziilor desprinse în urma activităților din workshop (school-seminar), sistematizarea observațiilor criti re și organizarea manifestărilor în inițifică, pe bază

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)

de protocol agreat, încheiat cu instituții similare și cu societăți culturale de tradiție din țară și de peste hotare, pentru o mai bună valorificare a patrimoniului Bucovinei; – încurajarea deschiderilor spre forme noi, moderne de colaborare, izvorâte dintr-un interes structural pentru cercetarea temeinică, bazată pe „bucuria de a lucra" în echipa construită inteligent și „bucuria de a fi parteneri" într-un proiect de cercetare științifică menit să zidească și să adune energiile creatoare ale cercetătorilor cu dragoste de meserie, motivați de convingeri/sentimente profunde și de idealuri înalte, neinteresați doar de sinecură și de supraviețuirea proprie în orizontul provinciei; – orientarea cercetării spre domenii deficitare în cercetarea curentă: istoria instituțiilor, viața privată, graiul din Bucovina la confluența „culturilor în dialog", istoria familiilor, cercetarea istoriei Bucovinei și a istoriei Basarabiei în paralel, valorificarea documentelor de arhivă existente în țară și în străinătate, prin realizarea unor ediții critice utile cercetării științifice, societatea civilă în Bucovina istorică, organizarea unor ateliere de lucru pe specialități etc. Toate acestea, dar și altele câteva, sunt privite de către unii participanți la conferința din 10–11 noiembrie 2011 din perspectiva modernizării și a creșterii competitive a activității de cercetare desfășurate în cadrul Institutului „Bucovina" al Academiei Române. O problemă adusă în discuție aici, fără a fi suficient clarificată, însă, privește „pericolul periferizării" Institutului „Bucovina" din perspectiva tendințelor și orientărilor mai noi, survenite în viața academică a provinciei, atât în regiunea Cernăuți, cât și în județul Suceava (post 2007). Din această perspectivă, ar trebui (re)gândită și strategia de cercetare științifică a Institutului „Bucovina", care, mai ales în perioada 2007–2012, stă sub semnul unui îngrijorător provizorat, oscilând între proiectul ambițios (elaborarea *Enciclopediei generale a Bucovinei*, vol. I–XII) și proiectul de conjunctură, impus sub presiune entropică, minor și incoerent, lipsit de finalitate.

Vasile I. Schipor

BDD-A32623 © 2012 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:52 UTC)